

Prawo bioetyczne – 18 maj 2020 r.

Postęp i rozwój, oparty na innowacyjnych pomysłach i odważnych założeniach, wymaga podejmowania ryzykownych przedsięwzięć, przekraczania barier istniejących ograniczeń, czyli eksperymentowania. Rozbudza to ogromne nadzieje, zwłaszcza w naukach medycznych. Przeprowadzanie eksperymentów medycznych jest koniecznym warunkiem rozwoju medycyny, a w konsekwencji ewolucji człowieka oraz poprawy jakości jego życia.

Każdy eksperyment, jako coś zupełnie nowego, niestandardowego, związanego z podejmowaniem działań o niepewnym wyniku, łączy się z ryzykiem. Niemniej jednak, w obawie przed bólem, cierpieniem, chorobą i związaną z tym izolacją, odrzuceniem i samotnością, człowiek gotowy jest to ryzyko ponieść, byle tylko zachować bądź odzyskać zdrowie, które czyni życie bardziej ludzkim. Eksperyment medyczny może mieć postać eksperymentu leczniczego lub badawczego. Z każdym takim eksperymentem wiązane są ogromne nadzieje. Zakazanie eksperymentowania spowodowałoby zahamowanie postępu i odebrałoby nadzieję wielu chorym, dla których wyniki takich badań mogą okazać się rozwiązaniem wielu problemów zdrowotnych. Dlatego też prowadzenie eksperymentów medycznych jest nie tylko prawem, ale wręcz koniecznością. Rzecz jednak w tym, by tego rodzaju działania, służące rozwojowi nauki i w konsekwencji człowiekowi, nie były przeprowadzane wbrew jego woli albo przeciwko człowiekowi.

Podstawy normatywne dotyczące eksperymentowania pomieszczone są w art. 39 Konstytucji RP oraz przede wszystkim w Rozdziale IV „Eksperyment medyczny” (art. 22-29) ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tekst jedn. Dz. U. 2020, poz. 514 z późn. zm.). Gwarancje związane z ochroną przed poddaniem człowieka eksperymentom wbrew jego woli potwierdza art. 27 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tekst jedn. Dz. U. 2019, poz. 1950 z późn. zm.). Rozwinięcie treści normatywnych można znaleźć w licznych opracowaniach dostępnych w internecie. Wskazane poniżej linki oraz materiały załączone w postaci odrębnych plików mają jedynie charakter przykładowy.

1) Borysowski J., Górski A.: Kodeks Etyki Lekarskiej. Odcinek 44: Ogólne warunki przeprowadzania badań naukowych i eksperymentów medycznych. „Medycyna Praktyczna” 2018, nr 1, https://www.mp.pl/etyka/medycyna_eksperymentalna/179315_ogolne-warunki-przeprowadzania-badan-naukowych-i-eksperymentow-medycznych

2) Jurek T., Eksperyment medyczny, http://www.forensic.umed.wroc.pl/files/Eksperyment_medyczny_z_komentarzami.pdf